

بدرقه دریا نوردان آسمانی

در پی جان فشانی دلیرمردان نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در ناوشکن قهرمان دنا، که هزاران کیلومتر دورتر از مرزهای آبی کشور و غرببانه و ناجوانمردانه توسط رژیم سفاک آمریکا به فیض عظیم شهادت نائل آمدند، شب گذشته در میادین مختلف تهران، آیین وداع با این شهدا برگزار شد و قرار است امروز در تهران مراسم تشییع آنها برگزار شود. از میان این قافله عاشقان، ۲۰ شهید گرانقدر و دریا دل ناوشکن دنا جاویدالآثر شدند و پیکر ۸۴ شهید گلگون کفن با شکوه و احترام به آغوش میهن اسلامی بازگشته است.

تجمعات فتنه شکن در سراسر کشور

با حضور پرشور و آگاهانه خویش، ضمن «اعلام انزجار از تجاوز و جنایات اخیر دشمن صهیونیستی-آمریکایی»، توطئه های عناصر زبونی و مزدور بیگانه را خنثی کردند.

خود در خیابان ها و میادین سراسر کشور، فتنه آمریکایی اسرائیلی را در نقطه خفه کردند. عموم مردم شریف، مؤمن و روزه دار در سراسر کشور در میادین و محلات شهرها،

روز گذشته همزمان با فراخوان رضا پهلوی ملعون برای ایجاد اغتشاش در کشور به مناسبت شب چهارشنبه سوری، مردم خداجوی ایران با حضور ده ها میلیونی

خبر

التماس بزرگان نفتی آمریکا به ترامپ: جنگ را تمام کن

مدیران غول‌های نفتی در مورد اختلال ناشی از تنگه هرمز به دولت ترامپ هشدار دادند و گفتند، نفت ۱۵۰ تا ۲۰۰ دلاری غیرواقع‌بینانه نیست.

مدیران غول‌های نفتی آمریکا، مدیرعامل اکسون موبیل، دارن وودز، مدیرعامل شورون، مایک ویرث و مدیرعامل کنوکو فیلیپس، رایان لنس، به مقامات دولت ترامپ هشدار داده‌اند.

آن‌ها گفته‌اند، اختلال انرژی ناشی از بسته شدن تنگه هرمز نه تنها ثبات می‌یابد بلکه احتمالاً بدتر هم خواهد شد.

به گفته مدیران نفتی آمریکا، اگر بسته‌بازار به‌طور غیرمنتظره وارد بازار شوند و یا خریدهای هیجانی قیمت را بالاتر ببرند، ممکن است قیمت‌ها فراتر از سطح بالای فعلی افزایش پیدا کنند.

هیج راه‌حل فوری برای کاهش قیمت نفت وجود ندارد

از طرفی بازارها ممکن است، نه فقط نفت خام که با کمبود فرآورده‌های پالایش شده هم روبه‌رو شوند.

به گفته این مدیران، گزینه‌های موجود واشنگتن از جمله آزادسازی ذخایر استراتژیک یا کاهش تحریم‌ها، تأثیر چندانی در مهار بحران نخواهد داشت.

به بیان دیگر، راه‌حل فوری وجود ندارد.

مدیران غول‌های نفتی آمریکایی، آزادسازی جهانی در حدود ۴۰۰ میلیون بشکه از ذخایر اضطراری را «جسب‌زخمی کوچک بر زخمی بزرگ» توصیف کردند چراکه این مقدار تنها حدود چهار روز از مصرف جهانی را پوشش می‌دهد.

در ادامه این مدیران هشدار دادند که تداوم بالا مانده قیمت‌ها ممکن است بر اقتصاد جهانی فشار وارد کند و تقاضا برای سوخت را کاهش دهد. یکی از مدیران هشدار داده است که نفت ۱۲۰ دلاری موجب تخریب اقتصادی می‌شود.

نفت ۱۵۰ تا ۲۰۰ دلاری غیرواقع‌بینانه نیست

مدیران شرکت‌های نفتی آمریکا پیش‌بینی کرده‌اند، اگر تنگه هرمز برای چند هفته دیگر بسته بماند، قیمت جهانی نفت برنت می‌تواند واقع‌بینانه تا ۱۵۰ یا حتی ۲۰۰ دلار در هر بشکه در سال ۲۰۲۶ افزایش یابد.

در صورتی که قیمت نفت در محدوده ۱۵۰ تا ۲۰۰ دلار باقی بماند و این وضعیت بیش از چند هفته ادامه یابد، اقتصاد جهانی به احتمال زیاد وارد رکود شدیدی خواهد شد چراکه هزینه‌های انرژی بخش خط‌نماکی از تولید ناخالص داخلی جهان را به خود اختصاص می‌دهد.

پیش‌بینی کسری ۵۰۰ میلیون بشکه نفت در جهان طی ۱۰۰ روز

گزارش

یک کارشناس انرژی گفت: انسداد هوشمند تنگه هرمز افزایش قیمت نفت در بازار جهانی را در پی خواهد داشت. «فریدون حسونوند» کارشناس انرژی در خصوص تحولات بازار نفت گفت: بازار نفت در ۳ هفته اخیر نتیجه تحولات مختلفی است که برخی عوامل باعث تشدید بحران و افزایش قیمت نفت می‌شود و در مقابل هم کشورهایی که تحت تأثیر افزایش قیمت قرار گرفته‌اند اقداماتی انجام دادند که اثرات خود را روی بازار گذاشته است.

وی افزود: همچنین پیش‌بینی‌های آینده صنعت نفت قیمت جهانی نفت وابسته به همین عوامل تشدیدکننده بحران است؛ به طوری که اولین عامل تشدیدکننده، ادامه انسداد هوشمند تنگه هرمز است که توسط ایران به عنوان یک ابزار اعمال فشار بر دولت‌های متجاوز آمریکا و رژیم صهیونیستی انجام شده و باعث شده بیش از ۱۸ میلیون بشکه نفت و فرآورده که به صورت عادی در بازار

جهانی نفت عرضه می‌شد دچار انسداد شود و خود این تداوم باعث افزایش قیمت نفت خواهد شد.

حسونوند تصریح کرد: همچنین در هفته‌های آتی احتمال تقاضاهای هیجانی برای بازار نفت پیش‌بینی می‌شود که اگر پیش‌بینی‌ها بر این باشد که جنگ ادامه یابد خرید نفت در این هفته به رقمی کمتر از هفته‌های آتی خواهد رسید و همین باعث می‌شود تقاضای جهانی برای نفت و فرآورده‌ها بیش از تقاضایی باشد که بیش از میانگین در بازار وجود دارد.

این کارشناس انرژی گفت: همچنین پیش‌بینی بر ادامه دار بودن جنگ احتمال حمله به زیرساخت‌ها و بنادر وجود دارد که این عامل هم یک نگرانی در بازار و افزایش تقاضا برای نفت خواهد شد.

وی بیان کرد: همچنین مسیرهایی برای کاهش قیمت نفت نظیر خط لوله شرق به غرب عربستان یا خط لوله فیجیره امارات است که بیش از ۳ میلیون بشکه نفت را می‌توانند از این مسیر انتقال دهند. همچنین افزایش رقابت نفتی ایران از جمله برداشتن تحریم‌های روسیه به مدت یک ماه که سبب می‌شود بیش از یک و نیم

میلیون بشکه نفت وارد بازار شود و همچنین اقدامات کشورهای جی ۷ برای استفاده از ذخایر استراتژیک است.

حسونوند گفت: در واقع اگر این کشورها (جی ۷) به تعهدات خود جامعه عمل ببوشانند ۵ میلیون بشکه نفت را می‌توانند طرف بازه ۱۰۰ روزه وارد بازار کنند. در مجموع اگر این عوامل کنار هم قرار دهیم از حدود ۱۸ میلیون بشکه نفتی که در اثر انسداد هوشمند دچار شوک شده می‌شود تا حدود ۱۰ و نیم میلیون بشکه را بازارهای جهانی جبران کنند و در عمل آن چیزی که از بازارها کاهش پیدا کرده ۷ و نیم میلیون بشکه است.

این کارشناس انرژی تصریح کرد: مسئله مهم این است که

این کاهش طی ماه‌های آتی افزایش می‌یابد و احتمالاً حجم ورود ذخایر استراتژیک کاهش پیدا خواهد کرد و نفت روی آب کاهش می‌یابد و به طور خالص این عدد ۷ و نیم میلیون بشکه در روز نفت خالص به عدد ۱۳ میلیون بشکه می‌رسد؛ در بازه ۱۰۰ روزه بیش از ۵۰۰ میلیون بشکه در بازارهای جهانی دچار اختلال خواهند شد و باعث افزایش قیمت نفت می‌شود.

وی افزود: همچنین بلومبرگ هم گفته که قیمت نفت در پایان ماه مارس به عدد ۱۰۵ دلار در هر بشکه می‌رسد و اگر این جنگ به دو ماه برسد این رقم به ۱۴۰ میلیون بشکه خواهد رسید.

بازار نفت در ۳ هفته اخیر نتیجه تحولات مختلفی است که برخی عوامل باعث تشدید بحران و افزایش قیمت نفت می‌شود و در مقابل هم کشورهای جی ۷ تحت تأثیر افزایش قیمت قرار گرفته‌اند اقداماتی انجام دادند که اثرات خود را روی بازار گذاشته است

سقوط آزاد ارزش املاک دبی؛ سود دو سال اخیر دو هفته‌ای نابود شد

شاخص املاک بازار مالی دبی از ابتدای جنگ با ایران ۳۷ درصد سقوط کرده و تمام سود حاصل از این بخش در سال‌های ۲۰۲۵ و ۲۰۲۶ نابود شد.

در حالی که تنها دو ماه پیش، دبی با شعار «امن‌ترین مکان برای سرمایه‌گذاری در جهان» سرمایه‌گذاران را جذب می‌کرد، اکنون بازار املاک این شهر شاهد سقوط بی‌سابقه و سریع است.

شاخص املاک بازار مالی دبی (DFM Real Estate Index) از تاریخ ۲۷ فوریه تاکنون ۳۳ درصد از ارزش خود را از دست داده و این روند با سرعت نگران‌کننده‌ای ادامه دارد.

این شاخص امروز ۴ درصد دیگر سقوط کرد و این افت بر روی کاهش‌های قبلی در روزهای گذشته و هفته قبل قرار گرفت.

این شتاب سقوط، سریع‌ترین در تاریخ بازار دبی محسوب می‌شود؛ به طوری که در بحران مالی سال ۲۰۰۸، ماه‌ها زمان لازم بود تا بازار چنین افت شدیدی را تجربه کند اما این بار این اتفاق تنها در عرض دو هفته رخ داده است.

بر اساس گزارش‌ها، حدود ۲۵۰ تا ۳۰۰ میلیارد دلار از ارزش بازار املاک دبی از بین رفته و تمام سودهای حاصل از سال‌های ۲۰۲۵ و ۲۰۲۶ به باد فنا رفته است.

شرکت اعمار (Emaar)، سازنده نمادین برج خلیفه، با زیان‌های هنگفتی مواجه شده و اوراق بدهی املاک دبی نیز طبق گزارش بلومبرگ، با وضعیت وخیمی روبه‌رو هستند.

تحلیلگران این افت را نه یک «خونریزی تدریجی»، بلکه یک «فروریزی سریع» توصیف می‌کنند. در حالی که در سال ۲۰۰۸ ماه‌ها طول کشید تا بازار دبی چنین افت شدیدی را تجربه کند، این بار تنها دو هفته کافی بوده است.

اکنون پرسش اصلی و چالش برانگیز که بسیاری از سرمایه‌گذاران و ناظران بازار از پاسخ دادن به آن طفره می‌روند این است: آیا این سقوط سریع، فرصتی طلایی برای خرید در کف قیمت (خرید قرن) فراهم کرده است یا نشانه‌ای از آغاز یک بحران عمیق‌تر و وخیم‌تر در اقتصاد دبی است؟

افزایش هزینه زنجیره ارزش معدن در پی شوک نفتی

افزایش قیمت نفت که ریشه در تنش‌های ژئوپلیتیک کنونی در غرب آسیا دارد، می‌تواند هزینه‌های عملیاتی معادن را به شکل چشمگیری افزایش و حاشیه سود این بخش را تحت فشار مضاعف قرار دهد. شواهد تاریخی نشان می‌دهد شوک‌های مداوم انرژی به تدریج در تمام اجزای زنجیره ارزش معدن نفوذ می‌کند. این وضعیت، لزوم برنامه‌ریزی راهبردی برای کاهش وابستگی زنجیره ارزش معدن به سوخت‌های فسیلی و مقاوم‌سازی زنجیره تأمین را برای بقا در فضای رقابتی جدید دوچندان کرده است.

افزایش قیمت نفت که ریشه در تنش‌های ژئوپلیتیک کنونی در غرب آسیا دارد، می‌تواند هزینه‌های عملیاتی معادن را به شکل چشمگیری افزایش و حاشیه سود این بخش را تحت فشار مضاعف قرار دهد. این وضعیت در حالی رخ می‌دهد که قیمت نفت خام برنت، حتی با وجود لغو موقت برخی تحریم‌های نفتی، همچنان پایداری خود را در سطوح بالا حفظ کرده است. آژانس بین‌المللی انرژی این شرایط را به عنوان «بزرگ‌ترین اختلال عرضه» در طول تاریخ توصیف کرده است؛ وضعیتی که ده‌ها کشور را ناچار به آزادسازی صدها میلیون بشکه از ذخایر استراتژیک خود برای تثبیت بازار کرده است.

از عدم قطعیت‌ها فراتر از قیمت سوخت ایجاد کرده است؛ اسید سولفوریک: افزایش قیمت جهانی گوگرد، هزینه‌های فرآوری مس را به شدت بالا می‌برد. محدودیت پنجم صادرات جهانی آمونیاک (ماده پایه تولید مواد منفجره معدنی) از تنگه هرمز عبور می‌کند که در معرض تهدید است. بازار روی: اختلال در زنجیره تأمین ایران و روسیه، تأمین حدود ۱۵ درصد از خوراک صنعت روی چین را با چالش مواجه کرده است.

است، اما انرژی به صورت پنهان و زنجیره‌ای بر موارد زیر اثر می‌گذارد: افزایش قیمت برق و مواد مصرفی. بالا رفتن هزینه‌های لجستیک و تجهیزات. فشار بر دستمزدهای نیروی کار به دلیل تورم عمومی. تداوم این شوک‌ها می‌تواند منحنی هزینه‌های کل صنعت را جابجا کند و توان رقابتی معادن را در سطح جهان دگرگون سازد.

فراز از مصرف مستقیم: نفوذ پنهان تورم انرژی

تحلیلگران هشدار می‌دهند که تمرکز تنها بر مصرف مستقیم سوخت، باعث دست‌کم گرفتن تأثیر واقعی بحران می‌شود. اگرچه سهم مستقیم سوخت دیزل در هزینه‌های سوخت در نقاط مختلف جهان یکسان نیست، معادن مستقر در آفریقا و قاره آمریکا به دلیل

دسترسی بهتر به منابع انرژی محلی، نسبت به معادن اروپا و آسیا حساسیت کمتری به نوسانات جهانی نشان می‌دهند. با این حال، کل صنعت معادن با سرمایه‌گذاری بر بهره‌وری سوخت، برق‌رسانی پایدار و تولید برق اختصاصی (تجدیدپذیر) در حال کاهش وابستگی خود به نفت است. همچنین قراردادهای بلندمدت تأمین انرژی و ابزارهای پوشش ریسک مالی، اثرات این نوسانات را در برخی پروژه‌ها تعدیل کرده است.

بحران در زنجیره تأمین مواد جانبی

جنگ و تنش در غرب آسیا لایه‌های جدیدی

پترودلار در آستانه فروپاشی است؟

ارزی تجارت انرژی است. در سال‌های اخیر برخی معاملات انرژی با ارزهایی غیر از دلار، از جمله یوان چین یا ارزهای محلی، انجام شده است. اگرچه این روند هنوز در مراحل ابتدایی قرار دارد، اما گسترش چنین معاملاتی می‌تواند به شکل گیری یک بازار انرژی چند ارزی منجر شود؛ بازاری که در آن دلار دیگر تنها ارز مسلط نخواهد بود.

چنین تغییری در صورت تحقق، پیامدهای عمیقی برای اقتصاد جهانی خواهد داشت؛ چراکه تقاضای جهانی برای دلار کاهش یافته و در نتیجه قدرت مالی ایالات متحده نیز ممکن است تضعیف شود.

پیامدهای راهبردی برای آمریکا

سلطه دلار در تجارت جهانی طی دهه‌های گذشته یکی از مهم‌ترین ابزارهای قدرت اقتصادی آمریکا بوده است. این وضعیت به واشنگتن اجازه داده است کسری‌های مالی خود را تأمین کرده و شبکه‌ای گسترده از نفوذ اقتصادی در جهان ایجاد کند. اما اگر سیستم پترودلار به تدریج تضعیف شود، این مزیت راهبردی نیز کاهش خواهد یافت و ساختار قدرت اقتصادی جهانی ممکن است دچار تغییرات اساسی شود.

”

بررسی روندهای جدید نشان می‌دهد درگیری‌ها رقابت‌های ژئوپلیتیکی در خاورمیانه صرفاً یک بحران منطقه‌ای نیست، بلکه نشانه‌ای از تغییرات عمیق‌تر در نظم اقتصادی جهان است؛ نظمی که از دهه ۱۹۷۰ میلادی بر پایه دلار و تجارت نفت شکل گرفت و به آمریکا اجازه داد با استفاده از جایگاه دلار در بازار انرژی، سطح جهانی ایجاد کند

شکاف در معامله امنیت در برابر نفت
یکی دیگر از پایه‌های پترودلار، توافق نانوشته‌ای بود که طی آن ایالات متحده امنیت کشورهای نفتی خلیج فارس را تضمین می‌کرد و در مقابل، این کشورها نیز فروش نفت خود را عمدتاً با دلار انجام می‌دادند.

اما تحولات سال‌های اخیر نشان داده که این معادله امنیتی با تردیدهایی روبه‌رو شده است. بحران‌های منطقه‌ای و تهدید مسیره‌های کشتیرانی انرژی این پرسش را در میان برخی کشورهای منطقه ایجاد کرده که آیا چتر امنیتی آمریکا همچنان همان کارایی گذشته را دارد یا خیر.

با افزایش این تردیدها، انگیزه برخی کشورهای برای تنوع بخشی به روابط اقتصادی و مالی نیز بیشتر شده است؛ مسئله‌ای که می‌تواند به تدریج انحصار دلار در تجارت انرژی را تضعیف کند.

رود چین و تغییر معادلات ژئوپلیتیکی

در همین حال، چین با رویکردی متفاوت وارد معادلات منطقه شده است. برخلاف مدل سنتی آمریکا که بر ائتلاف‌های امنیتی و نظامی استوار بود، پکن تمرکز خود را بر توسعه زیرساخت‌ها، تجارت و همکاری اقتصادی قرار داده است.

پروژه‌هایی مانند توسعه بنادر، شبکه‌های حمل‌ونقل، زیرساخت‌های مخابراتی و طرح «کمربند و جاده» بخشی از این استراتژی هستند که هدف آن تبدیل خاورمیانه به یک کره کلیدی در شبکه تجارت اوراسیا است. در چنین مدلی، ثبات و همکاری اقتصادی اهمیت بیشتری پیدا می‌کند و همین مسئله می‌تواند زمینه‌ساز کاهش تنش‌های ژئوپلیتیکی در منطقه باشد.

حرکت آرام به سوی بازار انرژی چند ارزی

یکی از مهم‌ترین پیامدهای این تحولات، تغییر تدریجی در ساختار

نفت داشته است. این منطقه از سه منظر اهمیت راهبردی در اقتصاد جهانی دارد.

نخست، موقعیت جغرافیایی آن به عنوان یکی از مهم‌ترین گلوگاه‌های تجارت جهانی است. مسیره‌هایی مانند تنگه هرمز و کانال سوئز حجم عظیمی از تجارت جهانی را کنترل می‌کنند و اتصال اقتصادهای آسیا، اروپا و آفریقا تا حد زیادی به این مسیره‌ها وابسته است.

دوم، خاورمیانه همچنان یکی از مهم‌ترین منابع انرژی جهان محسوب می‌شود. نفت و مشتقات آن نه تنها سوخت صنایع مدرن هستند، بلکه در تولید پتروفیل گسترده‌ای از محصولات صنعتی از جمله پلاستیک، مواد شیمیایی، کودهای کشاورزی و منسوجات نقش حیاتی دارند.

اما سومین و مهم‌ترین بعد اهمیت این منطقه، نقش آن در تثبیت سیستم پترودلار بوده است. از دهه ۱۹۷۰ به بعد، صادرات نفت کشورهای خلیج فارس عمدتاً با دلار انجام می‌شد و همین موضوع به ایجاد چرخه‌ای خودتقویت‌کننده در تقاضای جهانی برای دلار انجامید.

چرا سیستم پترودلار در حال تضعیف است؟

با وجود سلطه چند دهه‌ای پترودلار، اکنون چند تحول ساختاری این نظم مالی را به چالش کشیده است.

نخستین تحول، تغییر جایگاه ایالات متحده در بازار انرژی است. انقلاب نفت و گاز شیل در آمریکا باعث شد این کشور از بزرگ‌ترین واردکننده نفت به یکی از رقبای اصلی تولیدکنندگان انرژی تبدیل شود. در نتیجه، روابط سنتی میان واشنگتن و تولیدکنندگان نفت خلیج فارس دچار تغییر شده است.

دومین عامل، سیاست‌های پولی انبساطی در اقتصاد آمریکا است. افزایش شدید نقدینگی از زمان بحران مالی جهانی و در سال‌های اخیر، نگرانی‌هایی درباره ارزش بلندمدت دلار ایجاد کرده و برخی کشورهای صادرکننده نفت را نسبت به نگهداری دارایی‌های دلاری محتاط‌تر کرده است. عامل سوم نیز روند جهانی گذار انرژی است. گسترش خودروهای برقی، توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر و تغییرات فناوری این پیام را برای کشورهای نفتی ارسال کرده که نفت در بلندمدت ممکن است جایگاه فعلی خود را از دست بدهد؛ موضوعی که باعث شده بسیاری از کشورهای منطقه به دنبال تنوع بخشی به اقتصاد خود باشند.

” گزارش

تحولات ژئوپلیتیکی خاورمیانه و تغییر معادلات انرژی می‌تواند به تضعیف پترودلار و کاهش هم‌زمان مالی آمریکا منجر شود.

تحولات ژئوپلیتیکی در خاورمیانه در کنار تغییرات ساختاری در بازار جهانی انرژی، به تدریج یکی از مهم‌ترین ستون‌های نظم مالی بین‌المللی یعنی «سیستم پترودلار» را با چالش‌های جدی روبه‌رو کرده است؛ سیستمی که طی حدود نیم قرن گذشته نقش کلیدی در تثبیت سلطه اقتصادی و مالی ایالات متحده بر اقتصاد جهانی ایفا کرده است.

بررسی روندهای جدید نشان می‌دهد درگیری‌ها و رقابت‌های ژئوپلیتیکی در خاورمیانه صرفاً یک بحران منطقه‌ای نیست، بلکه نشانه‌ای از تغییرات عمیق‌تر در نظم اقتصادی جهان است؛ نظمی که از دهه ۱۹۷۰ میلادی بر پایه دلار و تجارت نفت شکل گرفت و به آمریکا اجازه داد با استفاده از جایگاه دلار در بازار انرژی، نفوذ مالی گسترده‌ای در سطح جهانی ایجاد کند.

پترودلار چگونه شکل گرفت؟

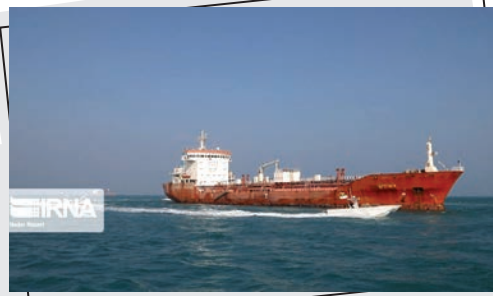
سیستم پترودلار بر یک سازوکار نسبتاً ساده اما بسیار مؤثر استوار بود. در این سیستم، نفت عمدتاً با دلار آمریکا قیمت‌گذاری و معامله می‌شد. به همین دلیل، کشورهای واردکننده انرژی برای خرید نفت ناچار به تأمین دلار بودند و در مقابل، کشورهای صادرکننده نفت نیز درآمدهای خود را به شکل دارایی‌های دلاری یا سرمایه‌گذاری در بازارهای مالی غرب نگهداری می‌کردند.

این چرخه مالی باعث شد دلار به ستون اصلی تجارت جهانی تبدیل شود و ایالات متحده بتواند از طریق کنترل جهانی مالی بین‌المللی، قدرت اقتصادی و سیاسی خود را تقویت کند. در واقع، تقاضای دائمی برای دلار در تجارت نفت به واشنگتن اجازه داد کسری‌های مالی خود را تأمین کرده و در عین حال نفوذ ژئوپلیتیکی گسترده‌ای در اقتصاد جهانی داشته باشد.

خاورمیانه: قلب نظامی انرژی و مالی جهان

خاورمیانه همواره نقشی فراتر از یک منطقه تولیدکننده

” اخبار

آمریکا نمی‌تواند تنگه هرمز را باز کند

به گزارش گاردین تنگه هرمز مسیر اصلی انتقال نفت و گاز از خلیج فارس است. ایران با حمله به کشتی‌ها و احتمال مین‌گذاری عبور کشتی‌ها را مختل کرده و قیمت انرژی بالا رفته است. به دلیل نزدیکی سواحل ایران و تهدید موشک‌ها، پهپادها و مین‌ها، باز کردن تنگه بسیار دشوار است و آمریکا امکان باز کردن این مسیر بدون موافقت ایران را ندارد.

به گزارش مسیر اقتصاد مقام‌های دولت ترامپ پیشنهادهایی برای به حرکت درآوردن دوباره کشتی‌ها در تنگه هرمز مطرح کرده‌اند، اما با ادامه حملات ایران به نفتکش‌ها و گزارش‌هایی مبنی بر اینکه ایران شروع به مین‌گذاری در این آب‌راه باریک کرده است، طرح اسکورت دریایی هنوز عملی نشده، در حالی که قیمت انرژی به شدت افزایش یافته است.

تنگه هرمز چه ویژگی خاصی دارد؟

تنگه هرمز تنها مسیر دریایی بین خلیج فارس و دریای عمان است و حدود یک چهارم تجارت جهانی گاز طبیعی مایع و محموله‌های دریایی کشورهای خلیج فارس از این مسیر به بازارهای جهانی می‌رسد. عبور کشتی‌ها در این گلوگاه محدود به دو مسیر حدوداً دو مایل دریایی است:

یک مسیر برای خروج کشتی‌ها

یک مسیر برای ورود کشتی‌ها

این دو مسیر توسط نوار آبی دو مایلی از هم جدا شده‌اند. در باریک‌ترین نقطه، عرض تنگه فقط ۲۱ مایل دریایی (حدود ۲۴ مایل) است. عمیق‌ترین کانال آن از یک طرف به ساحل ایران و از طرف دیگر به شبه جزیره مسندم در عمان محدود می‌شود.

به دلیل اهمیت این مسیر در تجارت جهانی و قرار گرفتن آن در منطقه‌ای پر تنش، تنگه هرمز بارها به عنوان ابزار فشار سیاسی و نظامی هدف قرار گرفته است؛ از جمله در «جنگ نفتکش‌ها» در جنگ ایران و عراق در دهه ۱۹۸۰. در واکنش به آن تهدید، نیروی دریایی آمریکا در سال ۱۹۸۷ عملیات Earnest Will را آغاز کرد که بزرگ‌ترین عملیات اسکورت کشتی‌ها از زمان جنگ جهانی دوم بود.

ایران چه کاری انجام می‌دهد؟

ایران برای گسترش دامنه جغرافیایی جنگ و افزایش هزینه‌های جهانی آن، به کشتی‌ها حمله و طریق گزارش‌ها شروع به کارگذاری مین‌های دریایی در تنگه کرده است؛ اقدامی که عملاً این مسیر را برای عبور کشتی‌ها بسته است.

این موضوع باعث افزایش شدید هزینه‌های بیمه کشتی‌ها شده است، زیرا شرکت‌ها نگران امنیت خدمه نیز هستند؛ هرچند بیمه‌نامه‌ها همچنان صادر می‌شوند.

آیا واشنگتن چنین واکنشی را پیش‌بینی نکرده بود؟

برنامه‌ریزان نظامی آمریکا مدت‌ها هشدار داده بودند که ایران ممکن است در صورت وقوع جنگ تنگه را ببندد. اما به نظر می‌رسد دولت ترامپ چنین واکنشی را پیش‌بینی نکرده است. برخی تحلیلگران تصور می‌کردند ایران برای حفظ صادرات نفت خود، تنگه را باز نگه می‌دارد. اما تهدید جدی علیه حکومت ایران باعث واکنش بسیار سخت‌تری شده است.

این وضعیت حتی مقام‌های آمریکایی را هم غافلگیر کرده؛ از جمله کریس راییت، وزیر انرژی آمریکا که گفته نیروی دریایی آمریکا هنوز برای اجرای عملیات اسکورت آماده نیست. او گفت: به نسبت زود اتفاق خواهد افتاد، اما الان نمی‌تواند انجام شود. ما هنوز آماده نیستیم. در حال حاضر تمام توان نظامی آمریکا روی نابود کردن منابع نظامی ایران متمرکز شده است.

چرا نیروی دریایی آمریکا نمی‌تواند اسکورت فرام کند؟

برنامه‌ریزان نظامی آمریکا مدت‌ها می‌دانستند مقابله با بستن تنگه توسط ایران بسیار پیچیده است؛ تجربه حملات یمن به کشتی‌ها نیز این موضوع را نشان داده است. علاوه بر ناوهای بزرگ، ایران قایق‌های کوچک و بسیار سریع نیز دارد که به گفته آمریکا در روزهای اخیر برای مین‌گذاری استفاده شده‌اند.

نزدیکی ساحل ایران باعث می‌شود این کشور بتواند موشک و پهپاد به سمت کشتی‌ها شلیک کند و حتی با حملات گروهی (swarm) اهداف را احاطه کند. در برخی نقاط، مسیر عبور کشتی‌ها فقط ۳ تا ۴ مایل از ساحل ایران فاصله دارد. بنابراین زمان رسیدن پهپاد یا موشک بسیار کوتاه است و کشتی‌ها کمتر از دو دقیقه فرصت واکنش دارند.

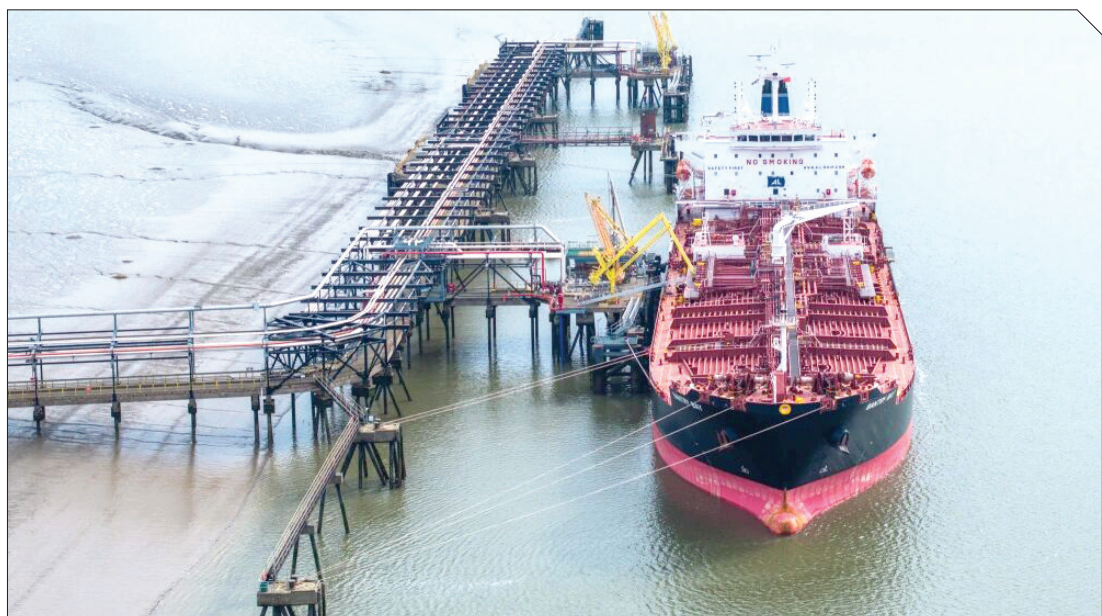
هفته گذشته ایران از یک قایق انفجاری کنترل از راه دور برای آسیب زدن به یک نفتکش در آب‌های عراق استفاده کرد. هرچند آمریکا یکی از بزرگ‌ترین ناوگان‌های دریایی جهان را دارد، اما این به معنای داشتن تعداد کافی کشتی برای اسکورت همه کشتی‌ها نیست. در گذشته چنین عملیات‌هایی با ائتلاف بین‌المللی انجام می‌شد.

آدل پاکاوان، مدیر مؤسسه اروپایی مطالعات خاورمیانه و شمال آفریقا، گفت: نه فرانسه، نه آمریکا و نه هیچ ائتلاف بین‌المللی در حال حاضر در موقعیتی نیستند که تنگه هرمز را کاملاً امن کنند. کشتی‌های جنگی آمریکا خودشان نیز هدف حمله خواهند شد و برای حفاظت به پوشش هوایی نیاز دارند.

دریاچه مین‌های دریایی چه می‌دانیم؟

ایران انواع مختلفی از مین‌های دریایی قدرتمند دارد. برخی از آن‌ها زیر سطح آب یا به کف دریا متصل می‌شوند و می‌توانند در عمق تا حدود ۵۰ متر (۱۶۴ فوت) منفرجه شوند. ایران کشتی‌های مخصوص مین‌گذاری دارد اما می‌تواند از قایق‌های ماهیگیری و شناورهای کوچک نیز استفاده کند.

مین‌های دریایی سابقه طولانی در آسیب رساندن به کشتی‌ها دارند، اما احتمالاً هدف ایران بیشتر ایجاد ترس روانی و پیچیده‌تر کردن ماوریت‌های اسکورت است. یکی از مین‌های ایران ۳-Maham است که به جای برخورد فیزیکی با کشتی، با حشرهای مغناطیسی و صوتی فعال می‌شود.

” آزادسازی یک پنجم از همه ذخایر

راهبردی آمریکا تنها توانست برای یک ساعت بازار نفت را به زیر ۱۰۰ دلار هدایت کند و نرخ نفت بار دیگر به مدار صعود برگشت.

بلافاصله پس از اینکه نرخ نفت در هفته جدید اقتصاد دنیا روی نرخ ۱۰۶ دلار به‌زای هر بشکه باز شد، فروش ۸۶ میلیون بشکه نفت معادل یک پنجم همه ذخایر استراتژیک نفت آمریکا در دستور کار قرار گرفت.

واشنگتن برای کنترل قیمت نفت تنها به حراج ذخایر راهبردی تکیه نکرد و مصاحبه‌ها و خبرهای پرتکراری از ترامپ و منابع به اصطلاح آگاه، افکار معامله‌گران نفتی را هدف گرفت.

برای مثال ساعتی پیش یک خبر از یک منبع نامعلوم در آکسوس مینی بربرقراری

” تماس بین ویتکاف و عراقچی منتشر شد،

البته وزیر امور خارجه ایران بلافاصله آن را تکذیب و تأکید کرد این اخبار فیک باهدف کنترل قیمت نفت منتشر می‌شود.

همه توان آمریکا برای کنترل قیمت امروز توانست برای یک ساعت نفت را به زیر ۱۰۰ دلار بکشد و بازار بلافاصله بار دیگر وارد فاز افزایش شد.

اقدامات مقطعی آمریکا اگرچه تا بلوهای قیمت نفت جهانی را به خود معطوف می‌کند اما صاحبان صنایع پالایشی مجبور به خرید نفت به ارزش واقعی هستند و هم‌اکنون برای یک بشکه نفت تا ۱۵۰ دلار می‌پردازند.

علت رکوردزنی ممتد قیمت گازوئیل و بنزین در جهان و به‌ویژه آمریکا هم همین است، بازار با واقعیت سروکار دارد و نه سرابی که ترامپ آن را می‌سازد.

بازار کالاهای اساسی شب‌عید بدون تنش سپری می‌شود

گزارش

می‌یابد که این امر می‌تواند در التهاب و نوسان قیمت اثر بگذارد که خوشبختانه تأمین مناسب کالا بیش از نیاز کشور موجب شده تا قیمت اقلام نوسانی نداشت‌ه باشد. غلامرضا نوری قزلچه وزیر جهاد کشاورزی گفت: پیش‌بینی‌های لازم برای ماه مبارک رمضان و بازار شب‌عید از ماه‌ها پیش انجام شده و کالاهای اساسی علاوه بر ذخیره در انبارها، در فروشگاه‌ها میادین و بازارها به وفور موجود و در دسترس مردم است.

به گفته وی، تین اطمینان را به هموطنان می‌دهیم که هیچ مشکلی در معیشت و سفره مردم ایجاد نخواهد شد و مردم در کمال آرامش در شب‌عید می‌توانند مایحتاج مورد نیاز خود را تهیه کنند حتی اگر این جنگ برای هفته‌های متمادی ادامه داشته باشد. نوری قزلچه گفت: گوشت، مرغ و مواد پروتئینی چند برابر مورد نیاز بازار شب‌عید تأمین شده است؛ روند عرضه میوه و سبزیجات و تره‌بار با قیمت‌گذاری مناسب

به صورت روانه در حال انجام است هیچ کمبودی درباره کالاهای اساسی مانند روغن، شکر و حبوبات نداریم. **تأمین کالاهای اساسی ۲ برابر سال قبل است** رضا کنگری رئیس اتحادیه بنکداران مواد غذایی با بیان اینکه مشکلی در عرضه کالاهای اساسی نداریم، گفت: در حال حاضر روند عرضه کالاهای اساسی در تمامی فروشگاه‌ها و مغازه‌ها به صورت کامل در حال انجام

است. به گفته وی، همزمان با نزدیک شدن به ایام نوروز روند عرضه کالا به ویژه مواد غذایی به طور کامل صورت گرفته به طوری‌که تمامی اقلام بدون محدودیت عرضه می‌شود. کنگری با بیان اینکه قیمت کالاهای اساسی نوسانی ندارد، افزود: نظارت بر بازار کالاهای اساسی در حال انجام است و خوشبختانه قیمت کالاهای با قبل از جنگ تفاوتی ندارد. رئیس اتحادیه بنکداران مواد غذایی گفت: با

توجه به تقارن ماه رمضان و ایام نوروز، میزان تأمین مواد غذایی ما نسبت به سال‌های گذشته دو برابر شده است که همین امر موجب شده کالاها را به میزان قابل توجهی بیش از نیاز بازار تأمین کنیم.

توزیع محصولات پروتئینی برای ایام نوروز مطلوب است

پرویز جعفری مدیرعامل پشتیبانی امور دام وضعیت توزیع محصولات پروتئینی برای ایام نوروز را مطلوب دانست و گفت: گوشت قرمز و مرغ به وفور موجود است و هیچ مشکلی در توزیع نداریم.

به گفته جعفری، با توجه به شرایط مساعد تولید، کالا به وفور در حال عرضه است و در صورت نیاز از ذخایر توزیع خواهد شد.

مدیرعامل پشتیبانی امور دام با بیان اینکه در شرایط فعلی نیازی به توزیع مرغ منجمد نیست، افزود: با توجه به شرایط تولید و عرضه مرغ گرم نیازی به توزیع مرغ منجمد نیست و در صورتی که استان‌ها نیاز داشته باشند، توزیع صورت خواهد گرفت و جای هیچ‌گونه نگرانی نیست.

وی ذخایر مرغ و گوشت قرمز را مطلوب ارزیابی کرد و گفت: قیمت مرغ و گوشت تابع عرضه و تقاضاست، اما به دلیل شرایط مناسب عرضه قیمت‌ها نسبت به قبل از ایام جنگ تغییری نداشته است و برای تأمین کالا ایام پایانی سال دغدغه‌ای وجود ندارد.

توزیع میوه تنظیم بازار شب‌عید راه‌حلی برای جلوگیری از التهاب بازار

مرتضی معتمد معاون بازرگانی سازمان مرکزی تعاون روستایی گفت: طی سنوات گذشته دولت با ذخیره‌سازی بخشی از نیاز خانوارها، بازار میوه شب‌عید را تنظیم می‌کند، به طوری‌که در فصل برداشت اقدام به خرید سیب‌درختی و پرتقال و نگهداری در سردخانه‌های استاندارد می‌کند و پس از سورت و بسته‌بندی اقدام به عرضه در بازار می‌کند.

وی هدف اصلی تنظیم بازار میوه شب‌عید را جلوگیری از افزایش قیمت و حفظ قدرت خرید اقشار آسیب‌پذیر در ایام پایانی سال دانست و افزود: در ایام پایانی سال تقاضا برای میوه‌های شب‌عید افزایش می‌یابد که دولت با توزیع سیب و پرتقال به دنبال تنظیم بازار است.

معتمد ادامه داد: در این ایام سیب‌درختی و پرتقال با فراوانی و قیمت‌های مناسبی عرضه می‌شود به طوری‌که قیمت‌های فعلی بازار پایین‌تر از قیمت‌های زمان

برداشت است. معاون بازرگانی سازمان مرکزی تعاون روستایی با بیان اینکه عرضه میوه شب‌عید تا پایان ایام نوروز ادامه دارد، گفت: در صورت وجود هرگونه کمبود بازار، به سرعت از ذخایر احتیاطی تزریق انجام می‌شود تا تغییر قیمت رخ ندهد.

کمبودی در عرضه ماهی شب‌عید نداریم ارسلان قاسمی عضو کمیسیون کشاورزی اتاق تعاون با بیان اینکه کمبودی در عرضه ماهی شب‌عید نداریم، گفت: با توجه به شرایط مساعد تولید، ماهی به وفور موجود است.

به گفته وی، امسال مجموع تولید آبزیان یک میلیون و ۱۰۰ هزار تن بود. قاسمی گفت: همه ساله نوسان قیمت در بازار شب‌عید بوده است و امسال به دلیل تغییر نرخ ارز نوساناتی داریم، اما به دلیل شرایط فعلی تولیدکنندگان با حداقل سود محصول را عرضه می‌کنند و دستگاه‌های مسئول با تشدید نظارت‌ها باید جلوی گران‌فروشی را بگیرند.

با توجه به شرایط مساعد عرضه کالاهای اساسی و ذخایر مناسب در سردخانه و انبارها کمبودی در مغازه و فروشگاه‌های زنجیره‌ای وجود ندارد که بر نوسان قیمت در بازار اثر بگذارد.

رئیس اتحادیه بنکداران مواد غذایی: نظارت بر بازار کالاهای اساسی در حال انجام است و خوشبختانه قیمت کالاها با قبل از جنگ تفاوتی ندارد. با توجه به تقارن ماه رمضان و ایام نوروز، میزان تأمین مواد غذایی ما نسبت به سال‌های گذشته دو برابر شده است که همین امر موجب شده کالاها را به میزان قابل توجهی بیش از نیاز بازار تأمین کنیم.

طلوع اقتصاد پساآمریکایی با استراتژی ابتکاری ایران

استراتژی مبتکرانه ایران در تنگه هرمز منجر به همگرایی همسایگان و پایان سلطه امنیتی-تجاری آمریکا در غرب آسیا می‌شود

کارزار نظامی آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه جمهوری اسلامی ایران که با هدف کنترل بازار انرژی طراحی شده بود، نه تنها به هدف خود نرسید، بلکه به بزرگ‌ترین شوک عرضه در تاریخ نفت منجر شد. با بسته شدن هوشمندانه تنگه هرمز، صادرات نفت کشورهای حاشیه خلیج فارس با کاهش روزانه ۸ تا ۱۰ میلیون بشکه مواجه گردید. عراق به دلیل تکمیل ظرفیت ذخیره‌سازی، تولید در میادین بزرگ خود را متوقف کرد و کویت نیز تولید را به نیاز داخلی محدود ساخت. در نتیجه این تحولات، قیمت نفت از ابتدای جنگ رمضان جهشی بیش از ۳۰ دلاری را تجربه کرد و از مرز ۱۰۰ دلار عبور نمود. هدف اولیه ترامپ در دوره ریاست جمهوری خود رسیدن به قیمت ۵۰ دلار بود لیکن این افزایش قیمت در حالی رخ داد که حتی آزادسازی بی‌سابقه ۴۰۰ میلیون بشکه‌ای از ذخایر استراتژیک نیز نتوانست از این جهش جلوگیری کند. آژانس انرژی بین‌المللی بی‌سابقه به فروش نقدی نفت روی آورد، اما ظرفیت محدود مسیر جایگزین دریای سرخ (۳ میلیون بشکه) هرگز نتوانست جایگزین ۶ میلیون بشکه عبوری از تنگه هرمز شود. ایران با تثبیت قیمت در محدوده نزدیک ۱۰۰ دلار، فشار را بر قدرت خرید خانوارهای آمریکایی و اروپایی از سه کانال بنزین، برق و کالاهای اساسی مضاعف کرد. اما پیامدهای این بحران فراتر از بازار نفت رفته و مؤسسات معتبری مانند آکسفورد اکونومیکس افزایش تورم مواد غذایی و کالاهای اساسی در اروپا را پیش‌بینی کرده‌اند. هم‌اکنون شرکت سایپو یک چین تولید خود را ۱۰ درصد کاهش داده و استرالیا با ذخایر محدود ۲۶ روزه بنزین، استانداردهای کیفیت را پایین آورده است. این نشانه‌ها همگی حاکی از شکست کامل پروژه مشترک آمریکا و رژیم صهیونیستی در برابر اقتدار جمهوری اسلامی ایران و تأثیرگذاری راهبردی آن بر معادلات جهانی انرژی است.

این تنگنای نفتی، در ایران همچنان به مثابه یک ابزار فشار استراتژیک تلقی می‌شود. رهبر معظم انقلاب در بیانیه نخست خود تصریح داشتند که «باید اهرم بستن تنگه هرمز همچنان حفظ شود»، و این رویکرد در عمل نیز با ابتکار نظامی و دریایی ادامه یافته است. گرچه ترامپ ادعا کرده بود توان دریایی و موشکی ایران را نابود کرده، اما نیروی دریایی سپاه تاکنون چندین نفتکش را که بدون مجوز از تنگه عبور کرده بودند هدف قرار داده و طبق گزارش‌های بین‌المللی (از جمله آمارهای منتشرشده توسط سازمان بین‌المللی دریانوردی) دست کم ۱۷ کشتی تجاری مورد حمله قرار گرفته و چندین تن از خدمه کشتی‌های متجاوز کشته یا مجروح شده‌اند. تحلیل‌گران (از جمله گزارش‌های Lloyd's List در روزهای اخیر) هشدار می‌دهند که حتی با اسکورت نظامی نیز بازگشت به جریان عادی نفت‌کش‌ها بعید است و برآوردها نشان می‌دهد نهایتاً تا حدود ۱۰ درصد از جریان عادی ممکن است حفظ شود. یعنی وضعیتی که هم سیطره عملی ایران بر تنگه را تأیید می‌کند و هم هزینه اقتصادی و امنیتی سنگینی را بر عبور خبررسمی از نایودی کامل نیروی دریایی و توان موشکی سپاه پاسداران را داد. با این وجود، ظهور و تجلی دستان توانمند و مقتدر نیروی دریایی جمهوری اسلامی در حفظ احاطه و تسلط همه‌جانبه بر پهنه تنگه هرمز، پوشالی بودن این ادعاها را به وضوح بر همگان ثابت کرد و همین واقعیت عینی موجب شد تا معامله‌گران بازار انرژی با بی‌برون به کذب بودن اظهارات ترامپ و درگیر شدن با سایه سنگین نااطمینانی نسبت به چشم‌انداز آینده، با واکنش‌های خود جهش چشمگیری قیمت نفت و عبور آن از مرز ۱۰۰ دلار را رقم بزنند.

دستور درگیری مستقیم با شناورهای ایرانی صادر شد که بنا بر ادعاها، به غرق شدن نمادین ۱۰ فروند شناور کوچک سپاه پاسداران انجامید. اقداماتی که با حمله به پایگاه‌های نظامی ایران در جزیره خارک و تهدید به نابودی سایر بنادر نفتی همراه شد. پس از این اقدامات، ترامپ چند بار خبررسمی از نابودی کامل نیروی دریایی و توان موشکی سپاه پاسداران را داد. این خود وارد تنگه هرمز کند. فراخوانده‌شده را تحت حمایت و اسکورت خود وارد تنگه هرمز کند. تداوم این بحران امنیتی و انسداد تنگه هرمز، شوک بزرگی به بازار انرژی وارد کرد که ابزارهای سیاسی و اقتصادی نیز توان مهار آن را نداشتند. حتی اقدام بی‌سابقه کشورهای عضو آژانس بین‌المللی انرژی (IEA) در آزادسازی ۴۰۰ میلیون بشکه از ذخایر استراتژیک، نتوانست مانع از تثبیت قیمت نفت در بالای محدوده ۱۰۰ دلار شود. به گفته تحلیل‌گران بازارهای انرژی، تا زمانی که سربازان حیاتی تنگه هرمز بسته باشد، مداخله‌های سیاسی کارکرد خود را از دست می‌دهند. در این میان، امیدواری‌ها به صنعت نفت شیل آمریکا نیز به دلیل ساختار کند افزایش

با وجود تکاپوی مستمر آمریکا برای فشار بر عربستان جهت افزایش تولید و همچنین تلاش برای به کارگیری ذخایر نفت شیل، تمامی این اقدامات تا به امروز عقیم مانده و گرهی از بحران غرب باز نکرده است. در سمت مقابل معادله، جمهوری اسلامی ایران توانسته است به شکلی مؤثر ابتکار عمل را در دست بگیرد. نیروهای مسلح ایران نه تنها در ایجاد معادله بازراننده برای محافظت از زیرساخت‌های نفتی خود در برابر حملات گسترده موفق بوده‌اند، بلکه با استفاده هوشمندانه از اهرم ژئوپلیتیک «تنگه هرمز»، ورق جنگ را به سود خود برگردانده‌اند. هم‌اکنون استراتژی کلان ایران بر پایه رهنمودهای رهبر معظم انقلاب، مبنی بر «حفظ انسداد تنگه هرمز، مطالبه غرامت جنگی از دشمن و کشودن جبهه‌های جدید عملیاتی در صورت صلحت، پایه‌ریزی شده است. راهبردی که نشان می‌دهد ایران با تسلط بر ضربان اقتصاد جهان، درصدد است تا ساختار و آینده بازار جهانی انرژی را دستخوش دگرگونی‌هایی اساسی کند. بر مبنای این دستاورد، رویکرد ایران در قبال تنگه هرمز در حال ارتقا از یک منطقه درگیری صرف نظامی، به یک بازی قدرتمند و فعال دیپلماتیک و اقتصادی است. آنچه معادله کلان اقتصادی را خواهد ساخت، این است که روند بازگشایی تنگه هرمز نباید تنها معادل توقف درگیری‌ها در نظر گرفته شود. بلکه باید با امتیازگیری‌های راهبردی (همچون معافیت‌های تضمین‌شده تحریمی، السرام سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی، ایجاد تبادلات مالی غیردلاری، خروج و تحت فشار قرار دادن پایگاه‌های نظامی آمریکا و آزادسازی بی‌قیدوشرط دارایی‌های بلوکه‌شده ایرانی) گره بخورد. در واقع، باید زیرساخت‌های سیاسی و حقوقی مسیری آغاز شود که عبور هر نفت‌کش از تنگه هرمز، ذیل فراهم شدن شرایط بالارخ دهد. این روند رو به جلو و تغییر «معادله اقتصادی» با هدف خلق نظمی جدید در

همکاری‌های تجاری منطقه غرب آسیا دنبال می‌شود. هم‌اکنون نخستین نشانه‌های کارایی این رویکرد، در رایزنی‌ها و اقدامات موفق مشترک ایران با هند و دیگر بازیگران آسیایی جهت تعیین تکلیف و آزادسازی محموله‌های نفتکش‌ها و وجوه بلوکه‌شده، در حال نمایان شدن است. **پیوند هژمونی نظامی با خلق معادله اقتصاد امنیتی** تحولات اخیر نشان‌دهنده تغییر پارادایم جهت‌گیری هوشمندانه راهبرد کلان جمهوری اسلامی ایران در حوزه انرژی، با محوریت استفاده خلاقانه و مقتدرانه از اهرم ژئوپلیتیک تنگه هرمز و انرژی است. در این بستر، ایران ضمن به رخ کشیدن توانمندی‌های خیره‌کننده راهبردی و موشکی خود، درصدد است تا این هژمونی تسلط امنیتی بر آب‌های خلیج فارس را به پشته‌هایی مستحکم برای تثبیت منافع اقتصادی بلندمدت بدل سازد. واقعیات میدانی منطقه بر ریاضت‌خیزان‌ترین رقیب ایران به دنبال تثبیت یک «معادله اقتصادی» جدید بر پایه همکاری‌های منطقه‌ای است. در این معماری جدید، قرار است تقابل‌های یک‌جانبه، جای خود را به شریک‌های دردم‌تنیده از همکاری‌ها و شراکت‌های متقابل سودآور بدهد. پی‌ریزی چنین پیوند استواری از منافع مشترک با همسایگان، عملاً به قوی‌ترین و مؤثرترین سلاح برای خنثی‌سازی و به حاشیه‌راندن کارزار فشارهای همه‌جانبه آمریکا و اسرائیل تبدیل خواهد شد و نشان می‌دهد که دیپلماسی انرژی در پناه اقتدار نظامی توانسته تضمین‌کننده جایگاه جدید منطقه باشد.